

QANDLI DIABET BILAN KASALLANGAN BEMORLARNI TISHLARINING MUAMMOLAR

Baxodurov Botirxon Nodir o'g'li

Buxoro innovatsion ta'lim va tibbiyot universiteti

Stomatologiya fakulteti 1-bosqich talabasi.

Annotatsiya: Qandli diabet deyarli butun organizmning holatiga, shu jumladan og'iz bo'shlig'iga salbiy ta'sir qiladi. Tananing bunday reaksiyasi glyukoza darajasining oshishi bilan barcha hujayralar va to'qimalar uchun "zahar" bo'lgan keton birikmalari hosil bo'lishi bilan izohlanadi. Ushbu kasallik fonida tishlar, tish go'shti va periodontal (periodontal to'qimalar) bilan bog'liq turli xil muammolar rivojlanishi mumkin. Biroq, ularning paydo bo'lishi nafaqat asosiy kasallik — diabet bilan, balki og'iz gigienasining etarli emasligi bilan ham bog'liq.

Kalit so'zlar: xavfi, Qandli diabet, Kasallik.

Og'iz bo'shlig'i uchun patologiyaning xavfi qanday

Qandli diabet qalqonsimon bezning patologiyasi bilan birga keladi, bu immunitetni pasaytiradi va organizmdagi metabolik jarayonlarning sifatiga salbiy ta'sir qiladi. Shu bilan birga, minerallar va vitaminlar yomon so'riladi, shuning uchun ichki organlar, tishlar va tish go'shti azoblanadi.

Patologiyaning birinchi turida insulin ishlab chiqarishda uzilishlar boshlanadi (qon shakarini tartibga soluvchi gormon), ikkinchi turda bu gormon normal ishlay olmaydi. Bu qondagi qand miqdorining oshishiga olib keladi. Inson tanasi bunday o'zgarishlarni mustaqil ravishda engishga qodir emas. Bunday vaziyatda kam uglevodli diet bilan birlashtirilishi kerak bo'lgan davolanishni o'tkazish kerak.

Kasallik og'iz bo'shlig'ida o'zini qanday namoyon qilishi mumkin

Kasallik uzoq vaqt davomida o'zini namoyon qilmasligi mumkin. Biror kishi kasal ekanligini bilmasligi mumkin. Qandli diabetni aniqlash mumkin bo'lgan og'iz bo'shlig'ida aniq namoyon bo'ladigan bir qator belgilar mavjud:

Periodontal yallig'lanish va uzoq muddatli yaralarni davolash

Qandli diabetda tish go'shtining yallig'lanishi juda keng tarqalgan. Gormonal uzilishlar qon aylanishining yomonlashishiga va immunitetning pasayishiga olib keladi. Qandli diabetda kapillyarlar va katta tomirlarning devorlari qalinlashadi. Shu sababli, qon oqimi bilan olib boriladigan foydali moddalar periodontal hujayralarga juda oz miqdorda kiradi. Bunday holda, qayta ishlangan moddalar juda yomon chiqariladi. Bu bakteriyalarning og'iz bo'shlig'ida erkin ko'payishiga olib keladi. Shuning uchun tish go'shtining tez-tez yallig'lanishi, diabet tufayli davolash uzoqroq va qiyinlashadi.

Quruq og'iz, yonish: Shakar darajasining oshishi tufayli ko'pchilik bemorlar og'iz bo'shlig'ida quruqlik va yonish natijasida kuchli tashnalikdan aziyat chekishadi. Glyukoza molekulari, go'yo suv molekularini o'ziga jalb qilishi mumkin. Bunday holda, shilliq qavat quriydi, yonish

hissi paydo bo'lishi mumkin. Shu bilan birga, tupurik yopishqoq bo'lib qoladi va og'iz bo'shlig'ini to'liq namlay olmaydi.

Ta'm kurtaklariga ta'siri: Asab tizimi ta'm kurtaklariga ta'sir qiladi. Til va tanglayda joylashgan ko'plab retseptorlar oziq-ovqat va ichimliklarning ta'mi uchun javobgardir. Keyin signal miyaga o'tadi, bu allaqachon qaysi taom shirin, nordon, sho'r, mazali yoki mazasiz ekanligini bildiradi. Qandli diabetda asab tizimi tez-tez ta'sirlanadi, shuning uchun ta'mni idrok etish o'zgaradi.

Tishlarning bo'shashishi va tish go'shtining pasayishi: Albatta, bu darhol sodir bo'lmaydi, jarayon yillar davomida davom etadi. Buning asosiy sababi yana buzilgan metabolizmdir. Qandli diabet periodontal kasallikning rivojlanishiga olib kelishi mumkin, bu esa periodontal pasayish va tishlarning yo'qolishiga olib keladi.

Bundan tashqari, bemorga ahamiyatsiz bo'lib tuyulishi mumkin bo'lgan uzoq muddatli yallig'lanish jarayoni tufayli periodontit rivojlanishi mumkin. Patologiya, shuningdek, tish go'shtining turg'unligi va tishlarning bo'shashishi yoki hatto yo'qolishi bilan birga keladi.

Qandli diabetda karies: Qandli diabetda tez-tez uchraydigan karies. Buning sababi shundaki, tupurikdagi glyukoza darajasining oshishi, og'iz bo'shlig'idagi quruqlik bilan birgalikda emalning himoya funksiyalarini pasaytiradi. Tish yuzasida bakterial blyashka to'planadi, bu esa kariyer lezyonlarining paydo bo'lishiga sabab bo'ladi.

Har qanday vaziyatda, eng to'g'ri qaror – bu mutaxassisning o'z vaqtida yordami. Agar yuqoridagi belgilarning birortasi paydo bo'lsa, darhol mutaxassisdan yordam so'rashingiz kerak.

Qandli diabetda og'izda nima bo'ladi? Tupurik qalin, yopishqoq bo'ladi, uning miqdori kamayadi. Bu og'iz va tomoqdagi quruqlik hissi, tilning yonishi, chaynash, yutish, gapirish qiyinligi, ta'mning buzilishi va og'izda metall ta'm hissi bilan namoyon bo'ladi. Og'iz bo'shlig'ining shilliq qavati qizil, porloq, ingichka. Til yorqin qizil, ko'pincha kattalashgan.

Qandli diabet uchun og'iz bo'shlig'ini parvarish qilishning oddiy qoidalari Tish iplari yordamida tish orasidagi bo'shliqlardan oziq-ovqat qoldiqlarini olib tashlash kerak. Metabolizmni va to'qimalarning yangilanishini yaxshilaydigan qo'shimchalar, shuningdek yumshoq yallig'lanishga qarshi ta'sirni ta'minlaydigan tabiiy o'simlik tarkibiy qismlari foydalidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Og'iz bo'shlig'idagi diabetning klinik ko'rinishlari. Murtazaliyev G. M. G., Abdurahmonov A. I., Murtazaliyeva P. G. M., Nurmagomedov A. M., Magomedov G. N., Abdurahmonov G. G. Dog'iston davlat tibbiyot akademiyasi. 2014. 1-4-betlar.
2. Qandli diabetda og'iz bo'shlig'ini gigienik parvarish qilish xususiyatlari. L. F. Ishsheva tibbiyot alifbosi. 2014. T. 4. № 20. 18-20 betlar.
3. Babajanyan S. G. endokrin patologiyada og'iz bo'shlig'i kasalliklarining rivojlanishi va rivojlanishining xususiyatlari // tibbiy Internet konferentsiyalari Byulleteni. - 2013. - Jild 3. - № 3. 737-739-betlar